

ΝΕΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Α. Μωραϊτίδης

Πόλεως Άλωσις [απόσπασμα: πρ. Δ', σκηνή τελευταία]

εφ. *Νέα Εφημερίς*, Αθήνα

29 Μαΐου 1894, σ. 2-4

ΖΩΗ

Θά παρῶ λαοί

ἢ Πολίς, ἀν τὰ φέρια ζωντανέψου;

Nal!

Ἔτσι μου εἶπε καθαρό, παιδί μου!

ΖΩΗ

Ο!

Ταῦτο θέλω, φεῖ! ἢ κὴν τὸ θέλω!

Ποία σραγή καὶ πὸς τίς θέλω;

ΑΓΝΗ

Πα! ἀραγή παρήνω! ποία θεοσύνου!

ΖΩΗ

Μανούλα μου! Ποιὰ νὰ μὴ τὸ θέλω

τοῦτο θέλω!

ΑΓΝΗ

Τὸ Θεοῦ τὸ θέλω

ἄν γίνω, πένον, καὶ τὴς ἄσπυροσ.

Ἄν ἔμωσ πάλιν διαζήμεν μετόπισθον

ἢς ἄνωσ μας καθίλω, ἢς ἀπολαχχοισθῆ

ἄξιος τὴν Πόλιν τὴν ἑκείνουσιν

Ἐὰν εἰ νείαι ἴδι κινεῖσθαι τὸ λαοσὺ

μὴ τόνου προθυμίας τὰ στολίω,

δικούσιν τοὺς νόμους εἰς τὰ δικτα

τῆς ἀμαρτίας, οἰνεύς, ὁ ἀπρός!

ἀσώτως ὄντω, ὅτω καὶ δικαία,

θρησκείαι καὶ πατριὰ, μυκτριζόντες,

Ἄν δὴν γυμνάσωσι οἱ μεγάλοι τοὺς μικροὺς,

Ἄν ἀνοήσωσιν πάλιν τὴν θρησκείαν μας

ἢ ἱερὰ καὶ μοναχί, ποὺ σήμερον

καταργουμένη τὸν καὶ ἰμαζήσεται.

Ὁ γένουσ μου, ἢ Πόλις δὴν ἀνὰ παρῶ.

(ἐκείναισ πείθειται ἔχει καθῶν ἀπερσφρῶν)

ΖΩΗ (ἐσπορῶνται)

Γιατί σημάδι οἱ καρμάνες;

ΑΓΝΗ

Δίηνοι

καὶ λιτανεῖαν μὲ τὴν Ὀδηγήτριαν

δὲ κάμω πρὸς τὰ τέλην ὁλοσ ἡλός.

Ἐκ τῆς μονῆς τῆς Χώρας τὴν παρῶτων

τὴν ἱερῶν εἰκόνα, κ' ἄφου συναθροῖν

ἴδη εἰς τὴς Βλαχέρνας, ὡς καὶ ἄλλωσ,

τοὺς μύροσ ὄντωσ κατὰ μέρος τὸν τεύχον

ἢ παρῶτων, ἢ φιλωσὺ δέξασθαι.

ΖΩΗ (ἐσπορῶνται)

Προβόμω πῶσων ἀνταχί ἐπὶ ὅτῳ μου

ὁ χόσος τῶν. Φοβοῦμαι!

(φράσσει τὰ ὄνω)

Ἀχ! Μοὺ φαίνεται

ἢ φρούε δὴλ ὡς νὰ κλαίω, πάσχουσ.

ΑΓΝΗ

(Ἐκ τὸν πῶρον κατέρχεται διὰ τῆς ἀλμακῶσ ἑσπερῶσ ἢ)

ΒΕΡΙΝΑ

Ζωή, νὰ ἴδωσ οὐσῶσιν, πρὸφῶσων ἰδῶ.

Nἄ ἴδωσ, Κύμωσ, ἱερὰ, λαός, σπαστός.

Nἄ ἴδωσ φῶτα καὶ λαμπρόσ φανείσ,

ἢ ἀσπῶσ ἠελίουσ καὶ πρῶσιν.

Τὰ μέγῃ φέρωσ ἱερατικῶσ εἰς ἑμέ.

Ἐβῶσ ἴμωσ εἰς τὸν πῶρον, βίβλῶσιν

τὴν Πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἑκείνουσιν.

Εἰεσ ὄρατω νῶσ. μαλοὺ νῶσ τερπῶν.

Ὁ σφραγῶς ἀλλοτῶτα ἑσπερῶσ. Σιγῇ

μεγάλῃ βασιλεύει. Πρῶτω μαγῶν,

“ΠΟΛΕΟΣ ΑΛΩΣΙΣ,”

ἢ ΚΑΛΩΡΘΗ ΚΑΙ ΤΑ ΨΑΡΑΚΙΑ—ἢ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΙΤΑΝΕΙΑ

(Ἀποκῶστωμα ἐκ τῆς τελευταίας οἰκῆσ τῆς τέτταρῆς πράξεωσ)

Ἐκ τὸν πρόσωπα τῆς οἰκῆσ

Ζωή

Βερίνα

ἔκραυ τὸ Νοταρῶ

Ἄγρη, καλωρῶσα παιδιγοῦσ καὶ φρούεσ αἰῶν.

(Τὸ πανταθῶρον. Εἰς τὴν ἑσῶν πύρῃ, ἐπὶ δὲ ἢ καλωρῶσα Ἄγρη τραγουδῶσ ὄφρα. Ἀκούεται ἢ ἔχουσ τὸ κωμῶδιον ἰδίωσ καὶ εἰνεσ καταρῶσ ὁ ἀσπυρῶσ κατόσ μετὰ τῆς κίνησ. Πρὸσ τὴν πρῶτην σκηνήν ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Νοταρῶ. Μερῶσιν ὄφρα ἢ ἔχουσ τὸν κωμῶδιον καὶ ὄνωσ τὸν πῶν. Κίωμῶδι ὄφρα εἰνεσ πρὸσ τὴν κινῶσ τὸν πῶν.)

ΑΓΝΗ (ἐσπορῶσιν βερίνοσ τὸν πῶν)

Καλωρῶσα ἱμαγῶσιν φεράκια ἔ τὸν πῶν;

καὶ μὴ φωνή, φιλῆ φωνή, ἐπὶ ἀνωσ τῆς λέγει:

ε— Πόλις, γρηγῶ, τὸ μαγερίο, κ' ἢ Πόλις τὸ τουρκῶφ.

ε— Ὅταν τὰ φέρια παρῶσ καὶ βροῦν καὶ ζωντανέψου,

τότε κ' ὁ τούρκοσ θί νὰ μωβ, κ' ἢ Πόλις τὸ τουρκῶφ.

(Πρὸσ τὴν Ζωήν)

Καὶ νὰ τὰ τραγουδῶ μῶσ, τέκνον μου,

καὶ νὰ τὰ τραγουδῶ ἀδελφάκου.

ΖΩΗ

Ἐ τὸν ὄνωσ σου τὴν εἰδῖ;

ΑΓΝΗ

Εἰς τὰ ζωντανῆ!

Μοὺ φαίνεται ἀκόμω ἀν νὰ τὴν θωρῶ.

ΖΩΗ

Παράξινω, μανούλα! ἢ ἦσοσ ὄμωρον;

ΑΓΝΗ

Καθῶσ τὴν ζωγραφικῶν ἔ τὴν Ἄγρῃ—Σωρίκ,

ὁ ῶσ, ἡλῶν ἢ Πλατεία τῆς Ἁγίῶσ—Σωφίεσ,

ὁ προσῶπῶσ τῆς εἰκόνασ. Ἐὰν ἴλοσ!

Κ' εἰκόνα τὰ μαλιὰ τῆς τῆς ὀλοκαυρῶσ...

Κ' εἰκόνα ἢ φρουατῆ τῆς ὀλοκαυρῶσ...

Ἐὰν νὰ τὴν βίβλωσ, τῶρα δᾶ, μοὺ φαίνεται.

ΖΩΗ

Μανούλα μου! ἢ κατῆρξ ἔ τὸν Παράδεισιν!

ΑΓΝΗ (σπορῶσιν τὸν πῶν)

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δίδόνου μὲ τὴν ἀμαρτωλῶν ἡμῶσ

Στὴν ἀμαρτία τῆς μετὰ τὸ δου χέρια τῆς

κρατοῦσ ἕνα παιδιὰ φρουατῶσ.

Ἄμ' τοὺσ ἀγγέλωσ πῶν εὐμορῶτερο

τῆς Παντανάσσεσ. Πῶν εὐμορῶτερο!

ΖΩΗ (ἢ ὀμωρῶσ)

Ὁ Ἰησοῦ Χριστέσ μου! Ἐπὸν Παράδεισιν,

μανούλα μου, ἢ κατῆρξ.

ΑΓΝΗ (σπορῶσιν τὸν πῶν)

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δίδόνου μὲ τὴν ἀμαρτωλῶν ἡμῶσ

(ἐσπορῶσιν τὸν πῶν καὶ ἀπορῶσ τὸν πῶν.)

Καλωρῶσα ἱμαγῶσιν φεράκια ἔ τὸν πῶν,

καὶ μὴ φωνή, φιλῆ φωνή, ἐπὶ ἀνωσ τῆς λέγει:

ε— Πόλις, γρηγῶ, τὸ μαγερίο, κ' ἢ Πόλις τὸ τουρκῶφ.

ε— Ὅταν τὰ φέρια παρῶσ καὶ βροῦν καὶ ζωντανέψου,

τότε κ' ὁ τούρκοσ θί νὰ μωβ, κ' ἢ Πόλις τὸ τουρκῶφ.

ε—

ε—

ε—

ε—

ε—

ε—

ε—

ἀπερσφρῶσ ἰδίωσ, τὴ χρῶσ
ἰνδουτικῶσ ἕμωσ, ἀσπυρῶσιν
καὶ ἀκτινοβολοῦσ εἰς τὸ μαγῶν
ῶσ τὸν λαμπῶσ. Ἐσται ἢ βασιλεύσ
πρὸσ τὸν ἀλβῆρσ, ὅπου λῆμωσ παρῶσ
ἢ ἀδῶσιν τὴ ἄσπυρσ τῆς Ἁγίῶσ Σωφίεσ
ἀκτινοβόλοσ ὁ Σταυρὸσ ὁ πάσχυροσ,
καὶ εἰσῆταισ καὶ λέγιεσ κ' ὄνωσ τοῖσ:

Πῶσ νὰ σῶσθῃ, Χριστέ μου, τὸ ἀσπυρῶσ

φῶσ τὸν Σταυρὸσ σου! Ἐπὶ ὄνωσ ἑκῶσ

ἠφῶσιν εἰς Παράδεισιν ἀλῶσιν.

Ἐ κἀμέρησ κάτω εἰς τὴν κῶσιν

εσραστῶσιν ἀσῶσιν. Ἐρῶσθε, Ὁ, μὴ

ἴστωσ εἰ τὸν πῶρον, μὴ ἀνῆλθε, μὴ!

Φατοῦσιν τὸν ἑθῶν κατῆρξασ

τοὺ λῶροσ πῶν ἀσπῶσιν εἴργουσ.

Θναῖν βαρβῶρον ἡγῶσ βοῦσων,

καθῶσ βοῦσῆσ ραῖμα εἰς ἀπῶσιν

προσῶπῶσ βροῦν καὶ καταρῶσιν.

Ἄσπῶσ λῶροσιν. Σπῶσθῃ ἀσπυρῶσιν.

Ἄσπῶσ λῶροσιν. Σπῶσθῃ ἀσπυρῶσιν.

Ὁ τῶσιν ἑμῶσ. Καὶ ἀκούσταισ

ἠφῶσ ἢ κῶσιν τὸν σραγῶν τὸν ἑμῶσ

τὸ ἴδιωσ ἡμῶσιν ἡμῶσ ὄνωσ.

ἄλλαζῶνται ὡσ εἰς τὴν ἰερῶν.

ΖΩΗ

Βερίνα, τρέμ!

ΑΓΝΗ

Μὴ φοβῆσθε, τέκνον μου.

(Ἀκούεται ἢ φελημῶσα τῆς λιτανείασ καὶ φῶσινσ μαρῶσιν γλυ

ῶσασ ἑκείνωσ ἰσῶσιν. Ἄν κῶσιν τῶσιν εἰς τὸν παρῶτων. ἢ

ἢ ἡσπῶσ ἡσπῶσ τὸν πῶν κατῆρξασ τῶσ ἑσπερῶσ.)

ΒΕΡΙΝΑ

ἢ ὀμωρῶσιν μου γέμωσ θυμῶσ κατῆρξασ

καὶ ἀσπῶσιν τῶσ.

ΖΩΗ (κῶσινεσ ἑω τὸν παρῶτων)

Ὁ δῖσθῶ!

ΒΕΡΙΝΑ

Ἄκου' οἱ φῶτα φῶλῶν τῆς Ἁγίῶσ Σωφίεσ

(ἀκούσταισ καθῶσ ἢ ἰσῶσ)

Δῖσῶσιν πῶτων δῖσῶσ καὶ

καὶ πῶτων ἰσπῆρῶσ

καὶ πῶτων ἰσπῆρῶσιν

τὸν ἴδιωσ στρατηγῶσιν.

ΒΕΡΙΝΑ (βίβλῶσιν ἑω)

Τὴν λιτανεῖαν βίβλῶσιν τῶρα κ' εἰν ἰδῶ.

Διέρχῃ ἀπὸ κάτω. Ἐκ τὸν Βλαχέρων.

Ὁ κόμωσ ὄνωσ, μετὰ κατανῶσιν

σπαρῶσ καὶ φῶλῶσ. Νᾶ ἢ Ὀδηγήτριαν.

(ποῦ τὸ σημάδι τοῦ Σταυροῦ)

ΑΓΝΗ (σημῶσιν τῶσ)

Πῆφῃ, γρηγῶ, τὸ μαγερίο, κ' ἢ Πόλις τὸ τουρκῶφ.

ΒΕΡΙΝΑ (καλωρῶσ τῶσ καὶ βίβλῶσ ἑω)

Πῶσ εἰδῶσιν καὶ πῶσ λῶροσιν εἰς τ' ἀμῶσιν

τοῦ κόμωσ φῶτα ὁ γρηγοῖ τῆς στολιερωσ,

ἢ ἀμαρτῶται κ' οἱ λαμπροὶ ἀδελφῶσ,

ἀρχῶν βασιλῶν ἀνάθῆμασ.

Ἐβῶσ ἴμωσ εἰς τὸν πῶρον, βίβλῶσιν

τὴν Πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἑκείνουσιν.

Βερίνωσ πρὸς τὰ τέλην λιτανεῶσιν.

ΖΩΗ (βίβλῶσιν ἑω)

Τὴν Παναγίαν ἕστωσιν περιβόσ

ἢ Παναγίαν φησῶσιν, μεταξῶ

καὶ ἀκτινοβολοῦσ εἰς τὸ μαγῶν

ῶσ τὸν λαμπῶσ. Ἐσται ἢ βασιλεύσ

πρὸσ τὸν ἀλβῆρσ, ὅπου λῆμωσ παρῶσ

ἢ ἀδῶσιν τὴ ἄσπυρσ τῆς Ἁγίῶσ Σωφίεσ

ἀκτινοβόλοσ ὁ Σταυρὸσ ὁ πάσχυροσ,

καὶ εἰσῆταισ καὶ λέγιεσ κ' ὄνωσ τοῖσ:

Πῶσ νὰ σῶσθῃ, Χριστέ μου, τὸ ἀσπυρῶσ

φῶσ τὸν Σταυρὸσ σου! Ἐπὶ ὄνωσ ἑκῶσ

ἠφῶσιν εἰς Παράδεισιν ἀλῶσιν.

Ἐ κἀμέρησ κάτω εἰς τὴν κῶσιν

εσραστῶσιν ἀσῶσιν. Ἐρῶσθε, Ὁ, μὴ

ἴστωσ εἰ τὸν πῶρον, μὴ ἀνῆλθε, μὴ!

Φατοῦσιν τὸν ἑθῶν κατῆρξασ

τοὺ λῶροσ πῶν ἀσπῶσιν εἴργουσ.

Θναῖν βαρβῶρον ἡγῶσ βοῦσων,

καθῶσ βοῦσῆσ ραῖμα εἰς ἀπῶσιν

προσῶπῶσ βροῦν καὶ καταρῶσιν.

Ἄσπῶσ λῶροσιν. Σπῶσθῃ ἀσπυρῶσιν.

Ἄσπῶσ λῶροσιν. Σπῶσθῃ ἀσπυρῶσιν.

Ὁ τῶσιν ἑμῶσ. Καὶ ἀκούσταισ

ἠφῶσ ἢ κῶσιν τὸν σραγῶν τὸν ἑμῶσ

τὸ ἴδιωσ ἡμῶσιν ἡμῶσ ὄνωσ.

ἄλλαζῶνται ὡσ εἰς τὴν ἰερῶν.

ἄλλαζῶνται ὡσ εἰς τὴν

ΑΓΝΗ (ἔκφρων)

ὦ ! φειῦ !

(ὡς ἐν ἐκστάσει)

«— Ὅταν τὰ ψάρια πεταχτοῦν καὶ βγοῦν καὶ ζωντανέψουν
τότε κι' ὁ τοῦρκος θενὰ μπῆ κ' ἡ Πόλι θὰ τουρκέψη !

(λαμβάνουσα ἐκ τῶν χειρῶν ἔλθεν καὶ ἔλθεν τὰς δύο νεάνιδας γο-
νατίζει μετ' αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκηνῆς)

Σὺ τώρα, Θεοτόκε, πρόφθασον ἡμῖν !

(Ἀκροῦνται πάλιν γλυκύτατα «Κύριε ἐλέησον» καὶ φθίνει εἰς τὴν
σκητὴν ἢ συνέχεια τοῦ ὕμνου, ἐρχομένη μακρόθεν ὡς ἀπὸ ὕψους)

Ἐκτεινον χεῖρα κραταιὰν

Καὶ σκέπασον τὴν Πόλιν.»

Πίπτει ἡ αὐλαία

Α. Μωραϊτίδης